

REFERAT

MØTE: Åpent møte angående forvaltningsplaner for Kjerkvatnet og Nautå naturreservater

Tid: 27.03.2014
 Sted: Kommunestyresalen, Evenes rådhus
 Møteleder: Sveinung Bertnes Råheim, seksjonsleder, Fylkesmannen i Nordland
 Referent: Gunhild Garte Nervold, rådgiver, Fylkesmannen i Nordland
 Antall til stede: 15

Navn	Adresse	E-post
Odd Agersborg	8535 Tårstad	o-anager@online.no
Fred Ryland	8535 Tårstad	frryland@online.no
Bjørnar Tverfjeld	Harstadvn. 1184, 8534 Liland	tverfjeld@yahoo.no
Rolf Moholt	Tårstadvn. 302, 8535 Tårstad	rmoholt@online.no
Marit Skaar Moholt	Tårstadvn. 302, 8535 Tårstad	maritmoholt@yahoo.no
Torbjørn Stunes	Tårstad, 8585 Tårstad	-
Victor Berg Jensen	8534 Liland	vb20@cam.ac.uk
Viggo Berg	8535 Tårstad	vb@eveneskrag.net
Einar Svendsen	9440 Evenskjør	einsvendsen@mil.no
Terje Myrvang	Kalvslettveien 67, 8535 Tårstad	te-myr@online.no
Tone A. Stunes	Korsveien 6, 8535 Tårstad	tone_aksberg@hotmail.com
Agnar Pettersen	Korsveien 6, 8535 Tårstad	agnar-pettersen@online.no
Ofoten friluftsråd		
Anne-Margrethe Roll	c/o Narvik kommune	anne-margrethe.roll@narvik.kommune.no
Evenes kommune		
Ole Øystein Lindebø		ole.lindebo@tjeldsund.kommune.no
Statens naturoppsyn v/Statskog Fjelltjenesten		
Arild Bondestad		arild.bondestad@statskog.no

SAKSLISTE

Sak nr	Tema	Ansvar
1	Velkommen og presentasjon	Sveinung Bertnes Råheim og Gunhild Garte Nervold
2	Innspill og diskusjon	

Fylkesmannen i Nordland ønsket velkommen og orienterte om hva en forvaltningsplan er, hvordan den er strukturert og hvordan arbeidsprosessen er tenkt. Presentasjonen er vedlagt dette møtereferatet (enkelte av sidene ble ikke vist på møtet).

Spørsmål og diskusjon – gjengitt tematisk

Det kom inn flere innspill til arbeidet med forvaltningsplanen. Fylkesmannen framhevet at innspill ønskes skriftlig, innen fristen som er satt til 30.april 2014. Noen av innspillene ble kommentert av Fylkesmannen (FM) og Evenes kommune.

Bruk av området:

Det kom flere innspill knyttet til restriksjoner på bruken av området:

- Båttstøer/slip – er det lov med vedlikehold av eksisterende anlegg?
- Hvor er det tillatt å ferdes med båt?
- Opplag av båt bør være lovlig for grunneierne uten søknad

Fylkesmannens kommentar:

I Tårstadosen og Stunesosen følger vernegrensa for Kjerkvatnet naturreservat strandlinja (middel høyvannstand). Vernebestemmelsene gjelder ikke for inngrep som ligger utenfor vernegrensa, men naturmangfoldlovens § 6 om generell aktsomhetsplikt innebærer at også virksomhet utenfor reservatet plikter å *gjøre det som er rimelig for å unngå skade på naturmangfoldet* i reservatet. Hvis det dreier seg om tiltak utenfor reservatet som trenger tillatelse etter annen lov, og som har mulig innvirkning på verneverdiene i reservatet, så skal hensynet til verneverdiene vektlegges når tillatelse skal vurderes (se naturmangfoldlovens (nml) § 49: <http://lovdata.no/lov/2009-06-19-100/§49>). Det er derfor ikke søknadspliktig å restaurere båtstøer/slip som ligger utenfor vernegrensa, og hvor restaureringen ikke vil påvirke verneverdiene i verneområdet.

Når det gjelder motorisert ferdsel, så er det i utgangspunktet forbudt til vanns og til lands i begge naturreservatene. Forbudet gjelder også bruk av modellbåter, modellfly og brettseiling. Det er imidlertid tillatt med ferdsel med motordrevet båt i Tårstadosen og Stunesosen. Det er ikke tillatt med motorisert ferdsel i Tårstadelva.

FM har ikke myndighet til å endre verneforskriften gjennom utarbeidelse av en forvaltningsplan, men vil vurdere alle innspill i etterkant av arbeidet. Når det gjelder søknad om dispensasjon til for eksempel opplag av båt så er det mulig å søke om dispensasjon for flere år av gangen.

Bekymring for bruken av området (forurensing, støy, m.m.):

Det kom flere innspill knyttet til temaet:

- Flere klager på at utslipp av kloakk og miljøgifter til Kjerkvatnet og Tårstadosen. Det er også utslipp ut til Svanvatnet fra Forsvarets eiendom. Noen stiller seg kritiske til gyldigheten av Avinor sine prøvetakinger av egne utslipp og stiller seg spørrende til at forurenser tar prøvene selv.
- Avisingsvæska som Avinor tidligere har sluppet rett ut i grunnen inneholder ikke bare glykol, men også bioakkumulerende stoffer. Hvorfor måles ikke verdiene til disse stoffene?
- Flere har merket seg en rar lukt noen steder i hangarområdene. Noen mente at dette kan være kalksteinslukt som slippes fra grunnen.
- Fuglebestanden (hekkebestanden) i vassdraget må registreres både før og etter innføring av de nye F-35 flyene for å se på effekten av en økning i støynivået.
- Områdene nord for Kjerkvatnet har vært brukt som dumpeplass i forbindelse med aktivitet på flyplassen.

- Flere stiller seg uforstående til at resultatene fra vanndirektivarbeidene som ligger på nettstedet Vann-Nett (<http://vann-nett.no/saksbehandler/>) viser til forhøyede verdier av nitrogen (N) og fosfor (P) pga. utslipp fra landbruket.

Evenes kommunes kommentar:

Kommunen har vært med som observatør ved Avinors nyeste miljøundersøkelser, slik at disse skal være korrekte.

Kommunen mener at punktutslipp fra kloakk som ikke er tilkobla det kommunale nettet og eventuell lekkasje fra kommunalt nett er et større problem enn utslipp fra landbruket. Pumpestasjonene ved Kjerkvatnet er skiftet ut slik at det i dag ikke lengre skal oppstå utslipp fra disse. Kommunen har imidlertid et stort arbeid foran seg med å få kartlagt det kommunale avløpsnettet i hele kommunen for å skaffe seg en oversikt over hvilke utbedringer som bør gjennomføres.

I møte tidligere på dagen med FM sa kommunen at Forsvaret også har en gjennomgang av sine anlegg inne på egen eiendom. Forsvarets anlegg er koblet på det kommunale avløpsnettet.

Fylkesmannens kommentar:

Vi er klar over at avisningsvæsken inneholder flere tilsetningsstoffer, men Fylkesmannen har heller ikke kunnskap om hvilke andre stoffer det dreier seg om (bedriftshemmelighet hos Avinor).

Vi tar med oss innspillet om registrering av hekkebestanden før og etter igangsetting av QRA og vil vurdere dette som et tiltak vi tar med i forvaltningsplanen. Fylkesmannen søker hvert år om midler til å gjennomføre de tiltak som står beskrevet i en forvaltningsplan. Vi kan likevel ikke garantere at alle tiltak som tas med i en forvaltningsplan vil bli gjennomført.

Under utarbeidelsen av forvaltningsplanene vil Fylkesmannen gå gjennom alle tidligere prøvetakinger og vurdere om det er behov for å ta nye prøver og fornye kunnskapen om hvilke forurensningskilder som finnes. Vi kan likevel ikke garantere at alle våre innspill til vanndirektivarbeidet blir fulgt opp.

Plante- og dyrelivet:

- Det kom ulike signaler på endringer i fuglebestanden. Noen mener at det generelt er mye mindre fugl ved Kjerkvatnet nå enn tidligere. Enkelte fuglebestander har gått tilbake (vadefulger), mens nye arter har kommet til, som for eksempel gråhegre, som ikke fantes i området for 30 år siden. Antall sangsvaner har også økt de siste årene. For 50 år siden hekket tjelden på sandbankene i Stunesvika, i dag er den borte fordi sandstrendene har grodd igjen. Det er generelt mindre måkefugler i området, men bra med andefugl.
- Hvordan påvirker PFOS dyre- og plantelivet i området? Er dette grunnen til at sandskrubba (sandflyndre) er borte i Kjerkvatnet?
- Kjerkvatnet er et brakkvannsområde med vannutskifting kun ved storflo. Noen hevder at det er lite fisk her i dag, mens andre mener det fortsatt finnes stor fisk i området. Det er både tatt prøver av vannkvaliteten og prøver av fisk i Kjerkvatnet de siste åra (Viggo Berg).

- Tårstad/Stunes Elveeierlag har i samarbeid med Avinor gjennomført prøvefiske i Tårstadelva i 2013 ved bruk av fangstfeller.

Fylkesmannens kommentar:

Vi tar med oss innspillet om endringer i fuglebestandene og vil vurdere ev. tiltak i forvaltningsplanene. En forvaltningsplan tar imidlertid kun for seg verneverdiene i selve verneområdet, og det er vanskelig å måle endringer i fuglebestanden i Kjerkvatnet og Nautå naturreservater alene, uten at hele Tårstadvassdraget ses under ett.

Vi har i etterkant av møtet vært i kontakt med Avinor. De kan bekrefte at det er samlet inn og analysert prøver av innlandsfisk (røye og ørret) fra Lavangsvatnet, Langvatnet og Kjerkvatnet, samt anadrom fisk fra Tårstadelva og strandbiota fra Tårstadosen. Rapport med analyseresultater vil trolig foreligge før sommeren.

Skogbruk/Vegetasjon:

- Tårstad/Stunes Elveeierlag ønsker å tynne skogen langsmed Tårstadelva for å holde oversikt med ulovlig fiske i området.
- Store deler av områdene i reservatene er grodd igjen. Dette skyldes trolig endringer i bruk av området i kombinasjon med klimaendringer samt andre faktorer som spiller inn.

Fylkesmannens kommentar:

Dersom elveeierlaget ønsker å tynne skogen langsmed elva må de sende inn en søknad om dette. Det er mulig å søke om flere år av gangen. Det er ikke tillatt å sette i verk tiltak som ødelegger eller forringer kantvegetasjonen langs et vassdrag, jf. vannressursloven.

Landbruk:

- Kornproduksjonen opphørte i området rundt 1945

Reindrift:

- Noen rein trekker mot sørenden av flyplassen, ellers er verneområdene lite berørt

Merking/informasjon:

- Representant fra Ofoten friluftsråd viste til ny nasjonal standard for tavler og om FM vil gå over til bruk av disse tavlene i fremtiden.

Fylkesmannens kommentar:

FM har ikke hørt om den nye standarden og har i etterkant av møtet funnet ut at dette gjelder for tilrettelegging av turruter i naturen og er knyttet opp mot friluftsliv. Informasjonsplakatene for verneområder i Norge følger Miljødirektoratets skiltmal med verneområdelogo (<http://www.miljodirektoratet.no/no/Om-Miljodirektoratet/Profilbank/verneomraader/naturreservat/informasjонsskilt/>), mens FM regionalt tilpasser tavletype etter værforhold. Dette vil ikke endres i nærmeste fremtid.

Foreløpig innspill til referansegruppe:

I etterkant av folkemøtet er det kommet inn en rekke innspill på hvem som bør sitte i referansegruppa:

- 2 representanter fra Evenes kommune:
 - Rådmannen eller den han bemynder
 - 1 representant fra formannskapet: Petter Paulsen
- 1 representant fra Evenes og Tjeldsund beitelag: Tone Aksberg Stunes
- 1 representant fra Tårstad/Stunes Elveeierlag: Geir Arne Olsen
- 1 representant fra Tårstad grunneierlag: ?
- 1 representant fra Grovfjord reinbeitedistrikt: ?
- 1-2 representant(er) fra Avinor/Forsvarsbygg:
 - Avinor: ?
 - Forsvarsbygg: Odd Arnold Graabræk
- 1 representant for friluftsliv/naturvern ved FNF
 - NOF Nordland: Frantz Sortland

Innkalling til første referansegruppemøte blir sendt ut når utkast til forvaltningsplan er på plass. Innkallingen vil også bli sendt til de organisasjonene vi ikke har fått tilbakemelding fra.